

Thông tin



Khoa học Quân sự

BỘ TƯ LỆNH THỦ ĐÔ HÀ NỘI



LƯU HÀNH NỘI BỘ

SỐ 70
QUÝ II - 2022

MỤC LỤC

HỘI ĐỒNG CHỈ ĐẠO

Ban Biên tập

Trưởng ban

Đại tá Phạm Đình Phong

Biên tập viên

Thượng tá Phan Mạnh Cường
Trung tá, ThS Lê Đình Hùng
Trung tá Trần Tiến Tùng
Thiếu tá CN Nguyễn Văn Bắc
Trung úy Phạm Sơn Tùng

Tổ chức thực hiện

Phòng Khoa học quân sự/Bộ Tư lệnh
Thủ đô Hà Nội

Địa chỉ tòa soạn

Phòng Khoa học Quân sự
Bộ Tư lệnh Thủ đô Hà Nội
Số 8 Phạm Hùng, Nam Từ Liêm, Hà Nội

Tel (QS): 525 196;

Email:

Khoahocquansuhanoi@gmail.com

TRAO ĐỔI KINH NGHIỆM

- Thiếu tướng, TS
Đặng Quang Minh** Nét đặc sắc về nghệ thuật tạo thế chiến dịch 3
Điện Biên Phủ vận dụng trong chiến tranh bảo
vệ Tổ quốc hiện nay
- Đại tá
Đào Văn Nhận** Một số kinh nghiệm trong huấn luyện lực lượng 10
dự bị động viên ở Sư đoàn 301
- Thượng tá
Đặng Đình Sinh** Nâng cao chất lượng dạy, học môn giáo dục 16
QP-AN cho sinh viên ở Trung tâm giáo dục
quốc phòng và an ninh thuộc Trường Quân sự
Bộ Tư lệnh Thủ đô Hà Nội
- Đại tá, PGS, TS
Nguyễn Đình Nhập** Xây dựng và củng cố niềm tin của Nhân dân 21
đối với Đảng
- Đại tá,
Phạm Đình Phong** Tác động của cuộc Cách mạng công nghiệp 27
lần thứ tư đến xây dựng tiềm lực chính trị - tinh
thần hiện nay
- Thượng tá, ThS
Trần Bắc Bộ** Một số giải pháp nâng cao chất lượng xây 31
dựng lực lượng dự bị động viên ở Trường Đại
học Mỏ - Địa chất
- Trung úy
Nguyễn Tiến Đức** Phát huy vai trò đội ngũ cán bộ khoa học, công 36
nghệ quân sự trước sự tác động của cuộc Cách
mạng công nghiệp lần thứ tư
- Ban Biên tập** Tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công 40
tác khí tượng thủy văn đáp ứng yêu cầu xây
dựng và bảo vệ Tổ quốc
- Trung tá, ThS
Lê Đình Hùng** Một số vấn đề về Công tác bảo vệ môi trường 49
của Quân đội nhân dân Việt Nam
- Thiếu tá
Đỗ Đức Pháp** Hiện trạng và triển vọng phát triển của vũ khí 55
trên máy bay không người lái

LỊCH SỬ QUÂN SỰ

- Thiếu tướng, TS
Nguyễn Hoàng Nhiên** Một số bài học kinh nghiệm từ cuộc chiến đấu 63
bảo vệ thành Sơn Tây thời Nguyễn cuối năm
Quý Tỵ (1883)

Ảnh bìa 1: Đồng chí Thiếu tướng Nguyễn Trọng Triển (Trung tướng tháng 6/2022), Phó Bí thư Thường trực Đảng ủy, Chính ủy Bộ Tư lệnh Thủ đô Hà Nội phổ biến quán triệt, triển khai Nghị quyết của Bộ Chính trị, Quân ủy Trung ương và Thường vụ Quân ủy Trung ương.

MỘT SỐ GIẢI PHÁP NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG XÂY DỰNG LỰC LƯỢNG DỰ BỊ ĐỘNG VIÊN Ở TRƯỜNG ĐẠI HỌC MỎ - ĐỊA CHẤT

Thượng tá. ThS Trần Bắc Bộ
Khoa GDQP, Trường Đại học Mỏ - Địa chất

Công tác xây dựng, quản lý và huy động lực lượng dự bị động viên giữ vị trí rất quan trọng trong chiến lược bảo vệ Tổ quốc xã hội chủ nghĩa. Là một trong những nhiệm vụ cơ bản nhất góp phần xây dựng tiềm lực quốc phòng toàn dân, thế trận quốc phòng toàn dân, thế trận chiến tranh nhân dân, bảo đảm nguồn nhân lực bổ sung, mở rộng lực lượng Quân đội khi chuyển đất nước sang trạng thái chiến tranh. Hiện nay, đứng trước yêu cầu xây dựng lực lượng dự bị động viên hùng hậu, có chất lượng cao làm nòng cốt trong thực hiện nhiệm vụ quốc phòng; phát huy sức mạnh tổng hợp của đất nước để bảo vệ vững chắc độc lập, chủ quyền, thống nhất, toàn vẹn lãnh thổ của Tổ quốc, giữ vững môi trường hòa bình, ổn định chính trị, an ninh quốc gia, trật tự, an toàn xã hội, Quốc hội nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam (khóa XIV) đã thông qua Luật Lực lượng dự bị động viên số 53/2019/QH14, có hiệu lực thi hành từ ngày 01/7/2020. Với vị trí tầm quan trọng của lực lượng dự bị động viên, đòi hỏi phải đặt dưới sự lãnh đạo trực tiếp của đảng ủy các địa phương và các bộ,

ngành; sự chỉ đạo và tổ chức thực hiện công tác xây dựng lực lượng BDDV của cơ quan quân sự địa phương và Ban Chỉ huy quân sự cơ sở.

Trường Đại học Mỏ - Địa chất là một cơ sở giáo dục đại học, trực thuộc Bộ Giáo dục và Đào tạo, là trung tâm đào tạo và nghiên cứu khoa học hàng đầu của Việt Nam về Khoa học Trái đất, Mỏ và nhiều lĩnh vực khác; là nơi đào tạo nguồn nhân lực có chất lượng cao về khoa học Trái đất, đáp ứng nhu cầu xã hội, phục vụ yêu cầu công nghiệp hóa, hiện đại hóa và hội nhập kinh tế quốc tế; đáp ứng yêu cầu xây dựng chủ nghĩa xã hội và bảo vệ Tổ quốc... Hiện nay cán bộ, giảng viên Nhà trường khoảng hơn 700 người, trong đó có 410 đồng chí cán bộ, giảng viên là nam giới, với độ tuổi từ 27 đến 67, số cán bộ, giảng viên trẻ chiếm phần đông. Với lưu lượng sinh viên của Nhà trường thường xuyên khoảng 4.000 người - đây là nguồn có chất lượng cao sẵn sàng bổ sung cho Quân đội góp phần xây dựng và bảo vệ vững chắc Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa.

Để thực hiện nhiệm vụ quân sự địa phương, Ban Chỉ huy quân sự Nhà trường

thường xuyên phối hợp chặt chẽ với Khoa Giáo dục quốc phòng thực hiện tốt các nhiệm vụ như: Xây dựng, quản lý, đăng ký, huấn luyện lực lượng tự vệ, lực lượng dự bị động viên của Nhà trường, tổ chức giáo dục quốc phòng và an ninh (GDQP&AN) cho sinh viên. Trong những năm qua, Ban Chỉ huy quân sự Nhà trường đã làm tốt công tác xây dựng lực lượng dự bị động viên như: Đăng ký, quản lý chặt chẽ cán bộ, viên chức là quân nhân dự bị, cán bộ viên chức trong ngạch dự bị; cử quân nhân dự bị đi huấn luyện tại các đơn vị Quân đội; tổ chức tốt việc tuyển chọn nam sinh viên đi đào tạo sĩ quan dự bị cho Quân đội; tổ chức tốt việc tiếp nhận, quản lý và bàn giao về địa phương công dân là nam sinh viên thực hiện di chuyển tạm thời nghĩa vụ quân sự trong thời gian theo học tại Trường; tổ chức tốt việc tuyên truyền cho sinh viên về Luật Lực lượng dự bị động viên, góp phần nâng cao ý thức trách nhiệm cho cán bộ, viên chức và sinh viên trong trường về sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc.

Tuy nhiên, bên cạnh đó công tác xây dựng lực lượng dự bị động viên trong Nhà trường vẫn còn một số hạn chế, khó khăn như: Đa số cán bộ viên chức trẻ của Nhà trường là giảng viên, phải thường xuyên đi học tập, nghiên cứu ở trong nước và ngoài nước; cán bộ trẻ mới xây dựng gia đình, có con nhỏ... mặt khác một số ít đồng chí là cán bộ, viên chức có tâm lý ngại đi huấn luyện, ngại khó khăn, gò bó...; công tác tuyển chọn sinh viên đi đào tạo sĩ quan dự bị còn có hạn chế nhất định. Do đặc thù là trường đại học khối kỹ thuật nên các em

sinh viên khóa cuối thường phải đi thực tập tại các đơn vị sản xuất ở các địa bàn xa Trường nên việc tập trung tuyên truyền, quán triệt giao nhiệm vụ và tổ chức khám sức khỏe gặp không ít khó khăn, bị động trong thực hiện kế hoạch, chỉ tiêu tuyển chọn đào tạo sĩ quan dự bị...

Từ thực tiễn tình hình trên, để góp phần nâng cao chất lượng xây dựng lực lượng dự bị động viên ở Trường Đại học Mỏ - Địa chất, cần tập trung thực hiện thật tốt một số nội dung, giải pháp sau:

Thứ nhất: Tăng cường sự lãnh đạo, chỉ đạo của Đảng ủy, Ban Giám hiệu Nhà trường, Ban Chỉ huy quân sự quận Bắc Từ Liêm về công tác quân sự địa phương nói chung và công tác xây dựng lực lượng dự bị động viên nói riêng

Đây là biện pháp nhằm tăng cường sự lãnh đạo của các cấp ủy đảng và sự chỉ đạo thực hiện nhiệm vụ của Ban Chỉ huy quân sự quận đối với công tác quân sự địa phương của Nhà trường. Cụ thể:

Đảng ủy, Ban Giám hiệu trực tiếp lãnh đạo, chỉ đạo công tác quân sự địa phương hằng năm, hàng quý, hàng tháng và ra nghị quyết lãnh đạo những công việc trọng tâm như: Cử cán bộ đi huấn luyện sĩ quan dự bị; tuyển chọn sinh viên đi đào tạo sĩ quan dự bị; chú trọng và đẩy mạnh công tác tuyên truyền giáo dục nâng cao nhận thức cho cán bộ, viên chức và sinh viên về công tác quân sự quốc phòng, các văn bản pháp luật; về trách nhiệm, nghĩa vụ và quyền lợi của công dân...

Đối với Ban chỉ huy quân sự quận thường xuyên chỉ đạo, hướng dẫn, giúp đỡ

về chuyên môn quân sự địa phương đối với Ban Chỉ huy quân sự Nhà trường về công tác xây dựng lực lượng dự bị động viên như: Đăng ký, quản lý quân nhân dự bị, đăng ký, quản lý cán bộ viên chức trong ngạch dự bị, báo cáo danh sách nam sinh viên di chuyển nghĩa vụ quân sự khi nhập học, ra trường, thôi học...

Ban Chỉ huy quân sự Nhà trường cùng với Khoa Giáo dục quốc phòng kịp thời tham mưu cho Đảng ủy, Ban Giám hiệu Nhà trường về công tác quân sự địa phương về nhiệm vụ GDQP&AN, tuyển chọn sinh viên tốt nghiệp đại học đi đào tạo sĩ quan dự bị, về công tác xây dựng, quản lý, huy động QNDB... bảo đảm đúng kế hoạch, đủ chỉ tiêu, chất lượng tốt

Thứ hai, tăng cường tuyên truyền giáo dục cho cán bộ, viên chức và sinh viên Nhà trường về nhiệm vụ quân sự, quốc phòng, về công tác xây dựng lực lượng dự bị động viên nhằm nâng cao ý thức, trách nhiệm trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa trong hiện tại và tình hình hiện nay

Đây là giải pháp quan trọng nhằm góp phần giáo dục toàn diện con người xã hội chủ nghĩa, thể hiện trách nhiệm của người công dân nói chung và cán bộ, viên chức, sinh viên nói riêng.

Nội dung tuyên truyền giáo dục cần tập trung vào các văn bản pháp luật về quân sự quốc phòng như: Luật Quốc phòng 2018, Luật GDQP&AN 2013, Luật Nghĩa vụ quân sự 2015, Luật Dân quân tự vệ 2019, Luật Lực lượng dự bị động viên

2019, Nghị định 78/2020/NĐ-CP ngày 06/7/2020 của Chính phủ về sĩ quan dự bị Quân đội nhân dân Việt Nam và các văn bản hướng dẫn thực hiện công tác tuyển chọn, đào tạo sĩ quan dự bị; Thông tư của các bộ, ngành... giúp cán bộ, viên chức và sinh viên trong Trường hiểu rõ trách nhiệm, nghĩa vụ của người công dân trong thực hiện nghĩa vụ, trách nhiệm của mình.

Hình thức tuyên truyền giáo dục thông qua sinh hoạt, học tập chuyên đề, thông qua huấn luyện lực lượng tự vệ, thông qua tập huấn công tác quân sự địa phương, thông qua các lớp bồi dưỡng kiến thức quốc phòng và an ninh cho các đối tượng là cán bộ, viên chức Nhà trường; sinh hoạt, học tập tuần công dân sinh viên; thông qua học tập chính khóa; thông qua hoạt động văn hóa văn nghệ; hoạt động tình nguyện của đoàn viên, sinh viên; hoạt động đền ơn đáp nghĩa...

Cần tiếp tục đổi mới phương pháp tuyên truyền, giáo dục cho cán bộ, viên chức và sinh viên trong Nhà trường về chủ trương đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của nhà nước, trách nhiệm, nghĩa vụ của sinh viên nói riêng và trách nhiệm và quyền lợi của công dân trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc nói chung. Qua đó định hướng hành động tích cực, xây dựng lý tưởng cách mạng, lòng yêu nước, sẵn sàng tham gia vào lực lượng vũ trang, tham gia nghĩa vụ quân sự, tham gia đi huấn luyện và đào tạo sĩ quan dự bị để đóng góp công sức vào sự nghiệp bảo vệ Tổ quốc trong giai đoạn cách mạng mới.

Thứ ba, trực tiếp nâng cao nhận thức cho sinh viên về xây dựng lực lượng dự bị động viên thông qua học tập môn học GDQP&AN

Tăng cường GDQP&AN theo đúng quy định của Luật GDQP&AN và Chương trình GDQP&AN, đảm bảo sinh viên được ăn, ở, sinh hoạt, học tập tập trung tại các trung tâm (Khoa, Bộ môn GDQP&AN). Quá trình học tập, rèn luyện tại các trung tâm, cơ sở GDQP&AN, sinh viên được học tập trong môi trường quân đội, được học tập các nội dung về Đường lối quốc phòng và an ninh của Đảng cộng sản Việt Nam, về Công tác quốc phòng và an ninh, và các nội dung về quân sự chung, về điều lệnh đội ngũ, về kỹ thuật quân sự. Sinh viên sẽ được trải nghiệm môi trường tập thể, lối sống kỷ luật, tự giác, xây dựng ý thức trách nhiệm với tập thể, với xã hội, nâng cao lòng yêu nước, xây dựng ý thức trách nhiệm bảo vệ Tổ quốc. Thông qua chương trình học tập, hoạt động của sinh viên trong khóa học GDQP&AN, đẩy mạnh tuyên truyền nhiệm vụ quân sự quốc phòng, vai trò trách nhiệm của sinh viên đối với xã hội, với đất nước góp phần nâng cao nhận thức của sinh viên, giúp họ hiểu rõ hơn về vị trí, vai trò, trách nhiệm của mình, tuyệt đối tin tưởng vào sự lãnh đạo của Đảng và quyết tâm thực hiện thắng lợi nhiệm vụ xây dựng và bảo vệ Tổ quốc trong tình hình mới. Tổ chức, hướng dẫn sinh viên tham gia nghiên cứu khoa học về quân sự - quốc phòng gắn với chuyên môn, chuyên ngành của sinh viên đang học tại Nhà trường góp phần

thực hiện thắng lợi chiến lược bảo vệ Tổ quốc thời kỳ đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa và hội nhập quốc tế.

Thứ tư: Làm tốt công tác chuyên môn về công tác xây dựng lực lượng dự bị động viên trong Nhà trường

Thực hiện các nhiệm vụ mà Đảng ủy, Ban Giám hiệu Nhà trường giao về công tác quân sự, quốc phòng và an ninh, trong quá trình thực hiện nhiệm vụ, Ban Chỉ huy quân sự Trường và Khoa Giáo dục quốc phòng phối hợp với các phòng, khoa, ban, các tổ chức đoàn thể trong trường cùng triển khai và thực hiện đồng bộ, nhịp nhàng, hiệu quả.

Tổ chức quán triệt, triển khai nhiệm vụ, theo dõi, chỉ đạo sát sao trong suốt quá trình thực hiện nhiệm vụ chuyên môn về công tác xây dựng lực lượng dự bị động viên như: Đăng ký, quản lý quân nhân dự bị, cán bộ, viên chức trong ngạch dự bị, tuyển chọn sinh viên đi đào tạo sĩ quan dự bị; tiếp nhận và bàn giao nam công dân là sinh viên khi nhập học tại trường và bàn giao cho cơ quan quân sự địa phương khi sinh viên tốt nghiệp ra trường.

Đối với việc đăng ký, quản lý quân nhân dự bị, Ban Chỉ huy quân sự Nhà trường cùng và Khoa Giáo dục quốc phòng phối hợp chặt chẽ với Phòng Tổ chức - Cán bộ nắm chắc số lượng, chất lượng và tình hình di, biến động của đội ngũ cán bộ, viên chức là sĩ quan dự bị, dự bị hạng 1, dự bị hạng 2, nữ có chuyên môn kỹ thuật cần cho Quân đội,...

Việc tuyển chọn sinh viên đi đào tạo sĩ quan dự bị: Tuyển chọn đủ số lượng

sinh viên theo chỉ tiêu và đảm bảo chất lượng, tổ chức đưa sinh viên đi đào tạo sĩ quan dự bị tại các trường quân sự; thường xuyên nắm bắt tâm tư, nguyện vọng của sinh viên và giữ mối quan hệ công tác với đơn vị đào tạo sĩ quan dự bị. Nhà trường quan tâm đối với các em sinh viên được tuyển chọn đi đào tạo sĩ quan dự bị thể hiện bằng cả tinh thần, vật chất để kịp thời động viên các em tích cực học tập, rèn luyện; quá trình đăng ký, quản lý, tuyển chọn sinh viên năm cuối ở các khoa chuyên môn cần được tiến hành nghiêm túc, chặt chẽ từ khâu tổ chức đăng ký, lập danh sách sơ tuyển tại các lớp, các khoa. Kết hợp chặt chẽ giữa tinh thần tự nguyện của sinh viên với nghĩa vụ của nam công dân trong thực hiện nghĩa vụ bảo vệ Tổ quốc.

Đối với công tác tiếp nhận di chuyển nghĩa vụ quân sự cho nam sinh viên nhập học, hàng năm Ban Chỉ huy quân sự Nhà trường phối hợp với Khoa Giáo dục quốc phòng cử cán bộ trực tiếp đón tiếp, hướng dẫn tân sinh viên hoàn thành thủ tục di chuyển nghĩa vụ quân sự. Đồng thời, giới thiệu di chuyển nghĩa vụ quân sự, di chuyển quân dự bị cho nam sinh viên ra trường, thôi học về địa phương nơi cư trú đúng theo quy định. Nhà trường trực tiếp giao cho Ban Chỉ huy quân sự Trường đôn đốc, nhắc nhở kịp thời những khâu, những công việc còn chậm, yếu. Kiên quyết xử lý những trường hợp thiếu nghiêm túc trong thực hiện nhiệm vụ tuyển chọn, đào tạo sĩ quan dự bị.

Lịch sử dựng nước và giữ nước của dân tộc cũng như trong sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa và hội nhập quốc tế hiện nay luôn khẳng định vị trí, vai trò của công tác xây dựng lực lượng dự bị động viên trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa. Làm tốt công tác xây dựng lực lượng dự bị động viên sẽ góp phần tăng cường sức mạnh trong xây dựng nền quốc phòng toàn dân, chiến tranh nhân dân bảo vệ Tổ quốc và trong xây dựng Quân đội nhân dân Việt Nam hiện nay. Xây dựng lực lượng dự bị động viên là trách nhiệm của cả hệ thống chính trị, của cơ quan, tổ chức, đơn vị và của mọi công dân. Để góp phần xây dựng lực lượng dự bị động viên ở Trường Đại học Mở - Địa chất hiện nay, cần phát huy vai trò lãnh đạo của Đảng ủy, Ban Giám hiệu Nhà trường, Ban Chỉ huy quân sự trường, các tổ chức đoàn thể trong nhà trường và trách nhiệm của mọi cán bộ, viên chức và sinh viên; sự phối hợp chặt chẽ giữa Ban Chỉ huy quân sự quận Bắc Từ Liêm, Bộ Tư lệnh Thủ đô Hà Nội trong chỉ đạo về công tác quân sự địa phương nói chung và công tác xây dựng lực lượng dự bị động viên nói riêng với Nhà trường. Để nâng cao chất lượng xây dựng lực lượng dự bị động viên trong Nhà trường, cần tăng cường công tác quản lý, tuyên truyền giáo dục cho mọi cán bộ, viên chức và sinh viên trong Trường các văn bản quy phạm pháp luật về lực lượng dự bị động viên và làm tốt công tác chuyên môn về xây dựng lực lượng dự bị động viên trong giai đoạn hiện nay./.